

Les grans línies pastorals vigents avui

La pregunta «Espirít, què dius a les esglésies?» és mostra de l'actitud de les nostres esglésies, fa 25 anys i ara, de voler discernir els moments que vivim. Constatem grans canvis —eclesials, socials, humans i culturals— i refermen la validesa de les resolucions del CPT del 1995.

De fet, hi ha aspectes presents a la reflexió eclesial de fa 25 anys que continuen vigents ara. Són com fils conductors que denoten el continu guiatge de l'Espirít. Fem-ne un repàs:

1. ANUNCIAR L'EVANGELI A LA NOSTRA SOCIETAT

L'any 1995, com l'any 2020, respecte al moment del Concili Vaticà II, s'apreciava que les cadenes de transmissió natural de la fe s'havien trencat en molts casos. Es parlava ja de la necessitat d'una nova evangelització davant el panorama de cristians batejats no prou iniciats en la fe, mancats d'un encontre personal i viu amb Jesucrist. S'identifica que el subjecte de la missió és la comunitat eclesial en el seu conjunt, més enllà de la divisió entre «clergat» i «laïcat».

2. LA PARAULA DE DÉU I ELS SAGRAMENTS EN LES NOSTRES ESSLÉSIES

A la llum de les resolucions del CPT, els bisbes consideren que cal promoure decididament l'escolta de les Sagrades Escriures en tots els camps de l'acció eclesial, sobretot en la celebració eucarística, amb escoles de la Paraula, espais de pregària i adoració.

3. LA SOL-LICITUD PELS MÉS POBRES I MARGINATS

O com diria ara el papa Francesc, «una Església pobra per als pobres». Aquesta actitud neix del fet que els pobres són membres a ple dret del Poble de Déu i no simples usuaris d'una ONG: l'Església ha de ser casa dels pobres, a imitació de Jesús. I ho ha de ser donant testimoni de transparència, honestat i justícia social, tenint cura de la creació i entenen l'ús dels mateixos béns com a servei i disposició per als altres.

4. LA COMUNITAT ECLESIAL I LA COORDINACIÓ INTERDIOCESANA

Ara, com fa vint-i-cinc anys, els bisbes subratllen el que el CPT volia promoure: una mentalitat i una espiritualitat de comunió, i això especialment quan l'exaltació del «jo» i dels drets de decisió de l'individu, afebleix i dispersa les relacions i els vincles interpersonals. També la consolidació de la unitat pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya, entesa i viscuda amb esperit de comunió interdiocesana i de coordinació pastoral.

Els bisbes signen un document encoratjador el 21 de gener a Tarragona

A trenta anys de la cloenda del Vaticà II, el Concili Provincial Tarraconense esdevé un acte de recepció d'aquell, en les seves paraules i en el seu esperit. Es podria dir fins i tot que, en les nostres diòcesis, el Concili Tarraconense és el punt culminant de la recepció del Vaticà II.

El Concili Tarraconense del 1995 va ser un esdeveniment sinodal en el qual va participar, sota el guiatge dels seus pastors, una representació substantiva del poble sant de Déu i en el qual es van palesar la riquesa i l'aportació dels diversos ministeris i carismes del cos eclesial.

L'Església, doncs, no ha de restar reclosa en les seves estructures i organismes sinó que s'ha d'encarnar i fer-se solidària amb els goigs i les tristesses, els sofriments i les esperances de la humanitat.

La missió d'anunciar l'Evangelí ha estat confiada a tota l'Església, i en la qual cada batejat és un «deixeble missioner».

El Concili Tarraconense del 1995 ja posava en relleu la integració dels laics en les estructures de l'Església diocesana i precisava que calia que hi tinguessin «responsabilitats directives (delegacions, secretariats i consells)» i que hi representessin els grups amb tasques evangelitzadores com ara la catequesi o la caritat (resolució 134).

En relació a la Paraula de Déu, ens plantejem de reprendre i desenvolupar la resolució 57 del Concili Provincial Tarraconense, on es parla de la necessitat de potenciar «la lectura espiritual i eclesial de la Sagrada Escriura».

S'aprecia en la resolució 76 on, en línia amb la constitució del Concili Vaticà II *Lumen gentium*, s'invita a posar l'atenció en els pobres, amb un

sòlid fonament cristològic. La vida i la missió de Jesucrist són el motiu fonamental per a «viure com ell visqué i proclamar el missatge que ell proclamà» (8) —proclamació que inclou tant els fets com les paraules.

Al cap de vint-i-cinc anys volem subratllar, una vegada més, allò que el Concili Provincial Tarraconense desitjava promoure: «una mentalitat i una espiritualitat de comunió» (resolució 120).

Amb motiu dels vint-i-cinc anys del Concili Provincial Tarraconense, refermem la validesa de les seves resolucions, alhora que constatem els grans canvis —eclesials, socials, humans i culturals—, que s'han produït arreu del món i també en el nostre país, i que la pandèmia del coronavirus ha accelerat. De fet, ens trobem, com ja hem assenyalat, en un canvi d'època, i aquesta situació demana capacitat de comprensió dels signes dels temps i creativitat per afrontar els reptes que es van plantejant.

Què trobareu en el document actual?

1. El Concili Provincial Tarraconense, un esdeveniment sinodal i de comunió

- Un itinerari eclesial
- La recepció del Concili Vaticà II en les nostres diòcesis
- El Concili Tarraconense, un do de Déu

2. L'Església, poble de Déu que surt a anunciar l'Evangelí

- Els reptes de la situació actual
- El poble de Déu com a subjecte que comunica l'Evangelí
- Una Església de deixebles missioners
- Més enllà de la divisió entre «clergat» i «laïcat»
- La missió dels laics
- Els consagrats i les consagrades
- La conversió pastoral de tot el poble de Déu

3. La Paraula de Déu i els sagraments, centre de la vida de l'Església

- El misteri del Déu que es revela en Jesucrist, celebrat en la litúrgia de l'Església

—L'Escriura conté el tresor de la Paraula de Déu

- L'Eucaristia, centre de la vida cristiana
- El ministeri de la Paraula i dels sagraments
- Les escoles de la Paraula
- Espais de pregària i d'adoració

4. Una Església per als pobres i els qui viuen a les perifèries

- Els pobres, amics de Déu
- L'Església, mare dels pobres
- Els pobres són la carn de Jesucrist
- Les perifèries com a lloc de la missió de l'Església

5. El camí conjunt de les esglésies amb seu a Catalunya

- El mestratge de l'Espirít
- Sinodalitat i comunió
- La unitat pastoral de les diòcesis amb seu a Catalunya
- Sal de la terra i llum del món

L'esperança en el futur, nous reptes

Els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya, el passat 21 de gener van fer públic el document «Espirít, cap a on guies les nostres Esglésies?», per recordar el nostre Concili Provincial Tarraconense i encoratjar les comunitats cristianes actuals. Insisteixen i s'inspiren en els continguts del Concili Vaticà II i en el programa del papa Francesc en l'Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*, que continuava la línia dels pontífexs anteriors.

• L'agraïment al passat i el compromís humil amb el present ens conviden a fomentar la comunió de les nostres diòcesis.

• Volen que tots visquem realment un amor incondicional a les persones del nostre temps, especialment als més pobres, marginats i exclosos, i que oferim a tothom el tresor de la persona de Jesucrist mort i ressuscitat, com a la font inesgotable de l'esperança i de l'amor.

• El document actual referma la validesa de les resolucions del Concili, alhora que constata els grans canvis —eclesials, socials, humans i culturals—, que s'han produït arreu del món i també en el nostre país. La pandèmia del coronavirus ho ha accelerat i ens obliga a repensar les nostres accions i actituds.

• Les modificacions de la geografia humana en el territori són un gran repte. Volen que els cristians siguin presents tant en les perifèries existencials dels nostres germans com en els extraradis de les ciutats. Demanen fer un pas endavant i reprendre la convicció d'anunciar i consolidar entre els grups humans el missatge cristià i la presència activa de la comunitat eclesial. Es tracta de donar visibilitat, humana i física, cultural i social, al missatge evangèlic mitjançant iniciatives diverses que agrupin les persones en realitats comunitàries on es llegeixi la Paraula i es pregui, i on creixi la fraternitat cristiana. La missió exigeix creativitat i innovació, particularment en les situacions més complexes, els exclosos, els migrants i novinguts, el món de la cultura i de l'art, les mancances del món agrari..., on l'anunci de l'Evangelí equival a humanitzar uns àmbits on es constata una manca de vincles entre les persones i on la solitud és insistent i, per tant, on el missatge de Jesús apareix més que mai com la llum del món.

• Vivim en una societat complexa i líquida, mixta i creativa, oberta al món, però massa tancada en ella mateixa, on l'Evangelí ha de ser proposat amb força i convicció com a resposta i com a proposta, com a sal i llum d'una nova societat que tingui cura de les persones i de la creació, i en la qual se senti la veu dels pobres i la de les persones que viuen en les perifèries. La Paraula i l'Espirít acompanyen i sostenen la comunió missionera que volem viure com a poble de Déu que peregrina en les nostres deu diòcesis com a Església que lloa i adora la Santa Trinitat, Pare, Fill i Esperit Sant.

PAPA FRANCESC *Evangelii gaudium*, 119-121

«Tot cristià és missioner en la mesura en què s'ha trobat amb l'amor de Déu en Crist Jesús.»

PAPA FRANCESC Congrés de Laics 2020

«No tenir por de recórrer els camins, d'entrar a cada racó de la societat, d'arribar fins als límits de la ciutat, de tocar les ferides de la nostra gent.»

SANT PAU VI *Evangelii nuntiandi*, 22

«No hi ha evangelització veritable mentre no s'anuncii el nom, la doctrina, la vida, les promeses, el regne, el misteri de Jesús de Natzaret, Fill de Déu.»

PAPA BENET XVI *Sacramentum caritatis*, 6

«Com més viva és la fe eucarística en el Poble de Déu, tant més profunda és la seva participació en la vida eclesial a través de l'adhesió conscient a la missió que Crist ha confiat als seus deixebles.»

SANT JOAN PAU II *Novo millennio ineunte*, 33

«Les nostres comunitats cristianes han d'esdevenir autèntiques "escoles de pregària".»

PAPA FRANCESC *Evangelii gaudium*, 198

«Desitjo una Església pobra per als pobres.»

JORGE MARIO BERGOGLIO 9 de març de 2013

«L'Església és cridada a sortir d'ella mateixa i anar a les perifèries, no solament geogràfiques, sinó també les perifèries existencials.»

PAPA FRANCESC *Fratelli tutti*, 142

«La fraternitat universal i l'amistat social dins de cada societat són dos pols inseparables i coessencials.»